

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

2024-08-28

Plats och tid	Onsdag den 2024-08-28, kl.12:15-12:30 Paragrafen, Kommunhuset		
Beslutande	Maria Gardfall (S)	Ordförande	
	Rickard Frohm (S)		
	Lars-Olov Tanderyd (S)	Ersättare för Stig-Erik Dahlberg (C)	
	Siv Forsberg (S)	Ersättare för Emanuel Arnfjell (KD)	
	Olle Wärnick (M))	Vice ordförande	
	David Olofsson (V)		
	Agneta af Ekenstam (L)	Ersättare för Elving Karlsson (SD)	
Övriga deltagare	Elin Rutqvist	Förvaltningschef	
	Marina Ahlenius	Nämndsekreterare	
	Anna Svingfors	Miljöinspektör	
Utse att justera	Olle Wärnick (M)		
Justeringstid	Onsdag 2024-08-28		Paragraf 84
Underskrifter	Sekreterare:	Marina Ahlenius	
	Ordförande:	Maria Gardfall	
	Justerande:	Olle Wärnick	
Se digitala underskrifter på sista sidan			

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden		
Sammanträdesdatum	2024-08-28		
Datum för anslags- uppsättande	2024-08-28	Datum för anslags- nedtagande	2024-09-20
Förvaringsplats för protokollet	Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Storumans kommun		
Underskrift	Ordförande:	Maria Gardfall (S)	

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

2024-08-28

§ 84

MB-2024-350-319

Beslut om föreläggande med vite att sanera på fastigheten Storumanskogen 1:1 i Storumans kommun**Beslut**

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att förelägga Storsand åkeri AB, org.nr. 556901–0084 i egenskap av verksamhetsutövare, med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken, att:

1. Sanera oljeförorening på platserna A, B, C, D enligt bilaga 1 och 2. Sanering ska grävas bort i djup och sidled tills ingen lukt eller synlig förorening kvarstår.
2. Förorenade massor ska transporteras till avfallsmottagare med tillstånd att ta emot farligt avfall.
3. Visa upp transportdokument samt kvitto och dokumentation på det avfall som har lämnat fastigheten. Uppgifterna ska innefatta mottagare, avfallsslag, avfallsmängd samt datum.
4. Ovanstående åtgärder ska vara genomfört senast 1 oktober 2024.
5. Skicka in en skriftlig förklaring samt karta hur sanering genomförts som minst innehåller var man har sanerat samt till vilket djup. Foton som visar hur sanerad plats sett ut innan sanerad plats återfylls.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar vidare

att detta beslut ska förenas med ett vite om femtiotusen (50 000) svenska kronor om punkt 1–3 inte genomförs inom utsatt tid (punkt 4).

Paragrafen justeras omedelbart.

Skäl för beslut

Syftet med att sanera på fastigheten är att mildra eller förhindra en permanent miljöpåverkan. Innehållet av smörjolja, med en inblandning av dieseloilja, bedöms innebära risk för människors hälsa eller i miljön om sådant material

genom utlakning eller på något annat sätt, leder till exponering för människor eller sprids i miljön. Spridning till miljön kan exempelvis ske genom påverkan

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

2024-08-28

§ 84, forts

MB-2024-350-319

från regnvatten och riskerna ökar med mängden material eller vid lång exponering.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer att om utsläppet tillåts pågå utan sanering sprids föroreningarna med vattnet i vägdiket och når dagvattenanläggningen vid badsjön. En viss rening kan förväntas i öppet vägdike, dock sker det en mycket begränsad rening i dagvattenkulvert och föroreningar sprids på så vis till öppna dagvattendammar där både fågel- och djurliv uppehåller sig. Det är inte helt ovanligt att barn badar i dagvattendammarna då vattnet är varmare trots att de inte borde. Påverkan sker dock främst på akvatiskt liv såsom groddjur, insekter och andra mikroorganismer som återfinns i akvatiska miljöer.

Det kan således inte uteslutas att det sker en påverkan på både människors hälsa och miljö till följd av utsläppet.

Sanering bör ske skyndsamt innan höstregn bidrar till ytterligare spridning varför beslutet bör direktjusteras och förenas med vite.

Mot bakgrund av den skada på miljön som riskerar att uppstå, kostnad för återställande och verksamhetens ekonomiska omfattning finner Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen att vitet ska fastställas till 50 000 kronor.

Bestämmelser

2 kap 2 § MB (Miljöbalken 1998:808) säger att alla som bedriver en verksamhet skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljö mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap 3 § MB skall alla som bedriver en verksamhet utföra de skyddsåtgärder och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

10 kap 2 § MB 2 meddelar att den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föroreningsskada eller allvarlig miljöskada (verksamhetsutövaren) är ansvarig för det avhjälpande som skall ske enligt bestämmelserna i detta kapitel.

26 kap 9 § MB säger att en tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut meddelade med stöd av balken ska följas.

26 kap 14 § MB säger att ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

2 § Lag om viten 1985:206 säger att ett vitesföreläggande skall vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd,

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

2024-08-28

§ 84, forts

MB-2024-350-319

skall det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfristätgården skall vidtas.

Redovisning av ärendet

Den 17 maj 2024 inkom ett klagomål på läckage från skogsmaskiner efter depågatan i Storuman. Enligt uppgift har maskinerna stått där sedan i vintras.

Den 21 maj genomfördes ett tillsynsbesök. För fullständig redovisning av tillsynsbesök se tillsynsrapport, daterad 2024-05-23. Vid tillsynen observerades två skogsmaskiner, en skördare och en skotare samt en personalbod på hjul med aggregat. På marken syntes områden med oljeutsläpp. Det fanns en kraftig lukt av olja i området. Vid tillsynen kunde olja observeras läcka ut i vägdiket när marken vid utsläppet belastades. Utsläpp pågår till öppet vägdike som efter ca 400 m når en kulvert. Kulverten leder till dagvattenanläggning vid badsjön. Dagvattenanläggningen leder därefter ut dagvattnet till Umeälven.

Det fanns inga tecken på försök till sanering. Det fanns tydliga spår att utsläppet runnit mot diket, på vardera sida om infarten. Oljefläckar påträffades under aggregatet till personalboden, under personalboden, under skördaren, under skotaren samt ett större område mellan personalboden och skogsmaskinerna som var övertäckt med tallgrenar.

Fyra jordprover togs på plats. Jordproverna analyserades av SGS Analytics Sweden AB på uppdrag av Nationellt forensiskt centrum. Samtliga prover visar på smörjolja, med en inblandning av dieselolja. Analysresultatet varierar mellan *Allvarligt* och *Mycket allvarligt* mellan olika halter av alifater.

Tabell 1. Halter av alifatiska och aromatiska kolvätefraktioner

Påvisade ämnen	Markprov SM6617-2 mg/kg TS	Markprov SM6617-3 mg/kg TS	Markprov SM6617-4 mg/kg TS	Bakgrundsprov SM6617-5 mg/kg TS
Alifater > C ₅ - C ₈	< 1,2	< 1,2	< 1,2	< 1,2
Alifater > C ₈ - C ₁₀	5,6	4,0	< 2	< 2
Alifater > C ₁₀ - C ₁₂	120	300	18	< 10
Alifater > C ₁₂ - C ₁₆	360	1 300	74	< 10
Alifater > C ₁₆ - C ₃₅	9 200	120 000	18 000	22
Aromater > C ₈ - C ₁₀	< 1	< 6	< 1	< 1
Aromater > C ₁₀ - C ₁₆	< 1	< 6	< 1	< 1
Aromater > C ₁₆ - C ₃₅	< 1	< 1	< 1	< 1

TS = torrsubstans

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

2024-08-28

§ 84, forts

MB-2024-350-319

Den 2 augusti genomfördes ett uppföljande tillsynsbesök. Samtliga maskiner och personalbod är borttransporterad. Det finns inga tecken på avfall. Samtliga oljefläckar/spill finns kvar på marken på samma platser som vid föregående besök. Det kunde även konstateras att spill fläckvis sträcker sig minst 70 m i nordostlig riktning, parallellt med vägen. Utsläppet fortsätter att läcka till vägdiket, tydliga tecken på olja i vägdikets vattenspegel ses när marken komprimeras intill vägdike.

Ärendet är kommunicerat muntligen med verksamhetsutövaren 23 augusti 2024 efter att förundersökningssekretess är hävd. Verksamhetsutövaren tar på sig ansvaret att sanera enligt föreläggandet.

Upplysningar

Utdömande av vite sker först efter särskild domstolsprövning och endast i det fall föreläggandet inte uppfylls inom föreskriven tid.

Beslutet går att överklaga. Beslutet vinner laga kraft 3 (tre) veckor efter att ni tagit del av beslutet.

Bilagor

Bilaga 1 karta

Bilaga 2 Översiktskarta

Tillsynsrapport, daterad 2024-05-23

Tillsynsrapport, daterad 2024-08-02

Redovisning Sakkunnigutlåtande Nationellt forensiskt centrum (NFC)

Hur du överklagar

Beslutsunderlag

Miljöinspektör Anna Svingfors förslag till beslut, 2024-08-26

Beslutet sänds till

Fastighetsägare av Vallnäs 1:135, Storumanskogen 1:1, Vallnäs 1:73, Vallnäs 1:7

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Marina Ahlenius

Datum: 2024-08-28 13:01

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

078A8159EC50809DFF957E2C184BCDEFDF0227B0E8C98E7A02C7FF1E64F56767

Namn: ANNA MARIA GARDFALL

Datum: 2024-08-28 13:04

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

078A8159EC50809DFF957E2C184BCDEFDF0227B0E8C98E7A02C7FF1E64F56767

Namn: Olov Wärnick

Datum: 2024-08-28 13:03

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

078A8159EC50809DFF957E2C184BCDEFDF0227B0E8C98E7A02C7FF1E64F56767